

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příprava na vyučování oborů Český jazyk a literatura a Člověk a jeho svět s cíli v oblastech MKV, VMEGS a čtenářství

<p>Název učební jednotky (téma)</p>	<p>Kamarádi z velké dálky – světadíly</p>
<p>Stručná anotace učební jednotky</p>	<p>Žáci se seznamují s typickým životem dětí z jednotlivých světadílů a porovnávají svůj život s životem jiných dětí.</p> <p>Sdělují si navzájem získané poznatky a zapisují si nové. Na základě přečteného textu i vyslechnutých informací se žáci rozhodují, ve kterém světadíle by se jim líbilo žít a zdůvodňují proč.</p>
<p>Nutné předpoklady</p> <p>(Již osvojené znalosti a dovednosti žáků, které umožní, aby jednotka efektivně směřovala ke svým cílům).</p>	<p>—</p>
<p>Časový rozsah učební jednotky</p>	<p>90 minut</p>
<p>Věk žáků (ročník)</p>	<p>4.–5. ročník</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zařazená průřezová témata (včetně čtenářství)	OSV	MKV	MV	VMEGS	VDO	EV	Čtenářství
		Ano		Ano			Ano
<p>Vyučovací obor(y)</p>	<p>Český jazyk a literatura</p> <p><i>Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (RVP):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. • Žák rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává. <p>Člověk a jeho svět</p> <p><i>Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (RVP):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického. 						
<p>Dlouhodobé cíle</p> <p>(Klíčové kompetence, části profilu absolventa, části výchovné a vzdělávací strategie školy)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Žák umí dávat věci do souvislostí, formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, přispívá k diskusi. 						

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>Cíle jednotlivých průřezových témat a čtenářství, které chci v dané učební jednotce naplnit</p>	<p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> Žák vnímá rozdíly mezi různými kulturními skupinami lidí. Žák vnímá kulturu jako proces ovlivněný tím, v jakých životních podmínkách a situacích se nacházejí konkrétní lidé. <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> Žák objevuje a respektuje jinakost a kulturní rozmanitost ve svém nejbližší okolí i ve světě. <p>Čtenářství</p> <ul style="list-style-type: none"> Žák v průběhu četby porovnává svůj život s životem dětí z jiné země, vžívá se do prostředí a postav.
<p>Cíle učební jednotky</p>	<ul style="list-style-type: none"> Žák si samostatně přečte předložený text. Žák barevně rozliší v textu shodné a rozdílné informace v porovnání se svým životem. Žák ve skupině diskutuje o životě „kamaráda“. Žák vyslechne poznatky a informace o životě dětí z jednotlivých kontinentů. Žák na základě vlastního posouzení se žák dokáže rozhodnout.
<p>Hodnocení</p> <p>(Z čeho učitel i žáci poznají, že bylo dosaženo cílů a jak to učitel i žáci budou hodnotit)</p>	<ul style="list-style-type: none"> aktivní zapojení žáka v diskusi srozumitelný zápis informací, formulace svého rozhodnutí – pracovní listy akceptace názorů druhých, vzájemná domluva
<p>Popis učební jednotky</p>	<p>1. Evokace (5 min)</p> <p>Učitel napíše na tabuli názvy živočichů typické pro jednotlivé světadíly a názvy světadíly, úkolem žáků je spojit živočicha se</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

světadílem – spojovačka.

např.: žirafa – Afrika, panda – Asie, bizon – Amerika, klokan – Austrálie, zubr – Evropa

Učitel žákům sdělí: Dokázali jsme propojit dané zvíře a světadíle, v další práci navážeme na poznávání života dětí v jednotlivých světadílech.

2. Náhodné rozdání (3 min)

5 různých textů žákům a tím vytvoření 5 skupin se stejným dětským hrdinou.

Název textu je současně jménem hrdiny:

- Ahmed z Egypta,
- Carol z Austrálie,
- Linda z USA,
- Saara z Finska,
- Van Minh z Vietnamu (Příloha A).

3. Samostatné čtení (15 min)

Děti jednou barvou označí to, co je stejné, jinou barvou to, co je rozdílné ve způsobu života dětí z textů v porovnání se svým vlastním životem.

4. Porovnání grafického záznamu (20 min)

Ve skupině, společná diskuse a následný individuální zápis hlavních shod a rozdílů v životě hrdiny do pracovního listu 1 (Příloha B).

5. Vytvoření nových skupin (25 min)

Tak, aby se sešli žáci s texty z různých světadíle, postupně sdělování získaných poznatků ze života jednotlivých hrdinů a dalších poznatků, které získali z vlastních zkušeností a zápis do tabulky (Příloha C).

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	<p>6. Samostatná práce (15 min)</p> <p>Vlastní rozhodnutí, zvážení poznatků do pracovního listu 1 (Příloha B), zadání úkolu – Vyber si světadíly, ve kterém by se ti nejvíce líbilo a napiš proč, následná prezentace svého rozhodnutí a současné sdělení toho, které obtíže zvažovali (co jim bude chybět v zemi, pro kterou se rozhodli), či co bude naopak lehké.</p>
<p>Seznam příloh</p>	<p>Příloha A – Příběhy dětí Příloha B – Pracovní list 1 Příloha C – Pracovní list 2</p> <p>DRIJVEROVÁ Martina. <i>Kamarádi z velké dálky</i>, Albatros, 2011, ISBN 9788025129029.</p>
<p>Autor lekce (realizátor učební jednotky), škola</p>	<p>Mgr. Sabina Máčalíková, Mgr. Monika Szabóová ZŠ T. G. Masaryka Poděbrady Školní 556/1 ,290 01 Poděbrady</p>
<p>Závěrečná sebereflexe učitele (následuje po odučení učební jednotky)</p>	
<p>Co se mi osvědčilo během vyučování (co fungovalo, mělo úspěch, z čeho jsem měl/a radost).</p>	<p>—</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>S jakými problémy (obtížemi) jsem se během vyučování setkal/a.</p>	<p>Časová dotace je zde uvedena jen rámcově.</p>
<p>Co bych příště udělal/a jinak (jak bych upravil/a tuto přípravu).</p>	<p>—</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ahmed z Egypta

Žije v Egyptě, v hlavním městě Káhiře. Je mu devět let. Jeho tatínek prodává v obchodě, maminka je doma a stará se o děti. Kromě Ahmeda mají ještě dvouletého Muhammada a další miminko je na cestě – tentokrát to snad bude holčička.

Ahmed chodí do školy nedaleko svého domu. Učí se arabštinu, ale také angličtinu. Je to těžké, protože se musí naučit dvoje písmo! Ve škole má nejradši matematiku. Až vyroste, chtěl by pracovat v bance a mít spoustu peněz. Aby maminka nemusela šetřit a mohla dětem koupit všechno, po čem touží. Ahmed si nejvíc ze všeho přeje vlastní počítač, na kterém by hrál hry. Zatím využívá počítačovou třídu ve škole.

Ze školy chodí rovnou domů a je rád, že nejde dlouho. V Káhiře je totiž mnoho aut a autobusů, často nad městem leží smog. V ulicích se hemží turisté – všichni si přijeli prohlédnout pyramidy v Gíze, nedaleko hlavního města. Ahmed je hrdý na dávnou historii své země. To se divíte! myslí si, když turisté obdivují tvář sfingy. Něco takového doma nemáte...

Ahmed a jeho rodiče chodí každý pátek do mešity. Tam se modlí k bohu Alláhovi – aby jim dal štěstí. Určitě jim prosbu splní – vždyť se mají navzájem tolik rádi!

Kdybyste se s Ahmedem setkali, určitě byste si porozuměli – i beze slov. Ví, co se sluší a patří: nabídl by vám něco dobrého k jídlu. Třeba nudličky s rajskou šťávou a cibulkou, opečené skopové maso... To, co má nejradši. A potom by zapískal na flétnu jednu ze svých oblíbených pomalých melodií.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Carol z Austrálie

Carol je sedmiletá holčička z Austrálie. Žije ve vesnici v buši. Buš znamená křovinatá prázdnost! Nejbližší město je Perth, ale tam se Carol často nedostane - i to nejbliž znamená více než dvě stě kilometrů. Její rodina patří k původním australským obyvatelům – proto má Carol hodně tmavou pleť.

Ráda si obléká pestré šaty a navléká korálky. Bydlí v nízkém domku s mnoha příbuznými: s tatínkem a maminkou, bratříčkem, babičkou a dědečkem a třemi sestřenicemi. O ty se rodina stará, protože jejich rodiče pracují daleko odtud. Jídlo se vaří na ohni venku – vždycky náramně voní. Carol má nejradši maso z buše – třeba divokou krůtu nebo ještěrku. K masu se podávají chlebové placky a cibulky; často se pečou i ryby. Ty Carol někdy jezdí s tatínkem lovit. Mají pěknou loďku a dodávají ryby skoro celé vesnici.

Carol se také ráda koupe, ale musí dát pozor na žraloky, kteří se často zatoulají k pobřeží. Do školy chodí holčička ráda. Učí se angličtinu, matematiku, čtení a psaní. Nejradši má ale kreslení a zpěv. Při zpívání děti také tancují, a to je vždycky velká legrace. Aby nezapomněly, že mají do školy přijít, zvoní každé ráno pan učitel na velký zvon. Ten také oznamuje dobu oběda, který se podává po vyučování. Po jídle je chvíle odpočinku – děti se natáhnou před školou na deky a čtou si, tiše si povídají nebo i podřimují. Potom se hrají různé hry: třeba košíková nebo fotbal. Domácí úkoly děti nedostávají, všechno se musí naučit ve škole, aby pak doma mohly pomáhat rodičům. Carol peče s maminkou placky, hlídá bratříčka nebo chodí s babičkou do buše hledat cibulky a ovoce.

Carol je spokojená s životem ve vesnici – jediné, čeho se bojí, jsou cyklóny, které vyvracejí stromy a odnášejí střechy. Když taková hrůza přijde, schová se celá rodina do sklepa, vyhloubeného pod domkem, a modlí se o záchranu. Kdybyste se s Carol setkali, překvapilo by vás, jak je rozumná, s čím vším si ví rady. A určitě byste se spřátelili - ukázala by vám kraby na pobřeží nebo tuleně...

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Linda z USA

Linda žije v New Yorku, největším městě Spojených států amerických. Má sedm let. Její tatínek je soudce, maminka se stará o děti a domácnost. Linda má bratra Roberta – tomu ovšem říkají Bob – a sestřičku Terry.

Lindina rodina je tak trochu zvláštní: tatínek a maminka jsou bílí, Bob a Terry zrovna tak – jen Linda je černá. Rodiče ji adoptovali – vzali si ji k sobě, když byla docela malá a zůstala sama na světě. Holčička někdy myslí na svou původní maminku - proč ji asi opustila?

„Nemohla se o tebe starat,“ říkají rodiče. „Ale teď máš nás a my zůstaneme pořád s tebou.“ To Linda cítí, že ji taťka s mamkou mají rádi zrovna tak jako Roberta a Terry!

Ráno jezdí holčička do školy žlutým autobusem – ten vozí jen děti. S Bobem nasednou a zamávají mamince a sestře. V kufříčcích mají svačinu: obilné tyčinky a ovoce, jablko, banán nebo pomeranč. Ve škole to Lindě jde docela dobře, a když si s něčím neví rady, bratr jí pomůže. Ráda také tancuje. Ve čtvrtek a pátek chodí do tanečního kroužku. O Vánocích se rodiče a bratr přijdou podívat na představení, a když uvidí Lindu na jevišti, tleskají, až je bolí dlaně.

Na oběd se děti ze školy vrací domů a odpoledne jdou s maminkou do parku. Tam Robert hraje košíkovou s kluky a Linda učí Terry dělat bábovky z písku nebo jezdí na kolečkových bruslích. Pak se vrací domů. Jejich dům má dvanáct pater a čtyři rychlovýtahy. V bytě má každé z dětí svůj pokoj, ve kterém si může dělat, co chce. Pokud ovšem čas od času uklidí! Linda si polepila stěny plakáty a samolepkami, na police posadila panenky. V jejím pokoji je i klavír. Holčička umí trochu hrát a moc hezky zpívat. Kdybyste se s Lindou setkali – co by záleželo na tom, odkud je, nebo na její barvě pleti? Prostě byste si zazpívali třeba jen tak beze slov – lalala... lalala... lalala... a bylo by vám hezky.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Saara z Finska

Holčička Saara žije ve Finsku. Je jí šest let a je Laponka. Žije jen s tatínkem, protože maminka jim po dlouhé nemoci zemřela. Tatínek je chovatelem sobů. Jezdí za nimi na sněžném skútru, ale umí řídit i psí spřežení. Každý rok se účastní velkých závodů. Saara tleská, co nejvíc, aby tatínek vyhrál. K této příležitosti si obléká laponský národní kroj. Nejvíc se jí líbí červená čepička a boty ze sobí kožešiny, vyšívané červenou nití. Na ty se nechytá snůh.

Saara žije s tatínkem v malém cihlovém domě. O domácnost se stará tatínkova sestra. Holčička má tetu ráda a pomáhá jí v kuchyni, hněte těsto nebo opéká sobí maso na pánvi. Nejlepší je ale čerstvě ulovený losos!

Saara umí dobře lyžovat i bruslit. Má také rybářský prut, ale s rybami zatím moc štěstí nemá. Zato umí krásně recitovat básničky! Ve třídě je to vždycky ona, kdo přednáší první. V její škole se mluví finsky i laponsky. Laponců sice není mnoho, ale jejich jazyk přece nesmí zaniknout!

Saara je ve škole skoro celý den, až do večera. Po vyučování mohou děti chodit do nejrůznějších kroužků: výtvarného, sportovního, hudebního i chovatelského. Saara chodí na rytmiku a balet. Jednou by chtěla tančit ve velkém divadle. Ale stejně by se zas vracela k tatínkovi a jeho sobům!

Hlavně v čase polární noci. To je totiž slunce za obzorem, po dlouhé tři měsíce. Tatínkovi by bylo smutno, kdyby neměl svou holčičku. Takhle jí vypráví pohádky a vyřezává zvířátka ze sobích kostí. Saara už má celou sbírku.

Taková zvířátka by se jistě líbila i vám. A že byste nerozuměli laponsky? Co na tom! Saara by vás naučila lyžovat a bruslit. A určitě by dovolila, abyste si pohladili její štěňátko...

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Van Minh z Vietnamu

Je chlapec z Vietnamu. Je mu osm let a žije na severu země, ve vesnici v horách. Je tu krásně, ale žádné obchody ani rušné ulice. Každý se musí starat sám o sebe, proto maminka nejen vaří a uklízí, ale také šije celé rodinné šaty z látek, které obarvila nebo pomalovala krásnými vzory. Každý den musí děti sejít z vesnice do městečka v údolí, do školy. Tam stráví dopoledne a pak se vracejí domů na oběd. Maminka uvaří něco dobrého, rýži se zeleninou a kuřecím masem nebo voňavé nudličky. Po příchodu ze školy má chlapec vždycky pořádný hlad, proto se mu hůlky, které se používají místo našich příborů, v ruce jen kmitají. Odpoledne Van Minh pomáhá s dvěma bratry na poli. Jeho rodiče jsou zemědělci, pěstují rýži a obilí, ale také ovoce. Chlapec nejraději pohání při orání tatínkova buvola, krmí kuřata v kurníku a prasátko v chlívků.

Až bude velký, chtěl by se stát zvěrolékařem. Když se začne stmívat, vrací se rodina domů. Jejich domek je dřevěný a podlaha v něm hliněná. Po stěnách visí krásné koberce, které maminka vyšila. Večer si Van Minh čte, píše úkoly a poslouchá vyprávění rodičů o starých časech. A někdy se také učí česka slova! Jeho strýc a teta se totiž odstěhovali k nám. Otevřeli si obchod s oděvy a daří se jim v Čechách dobře. V dopisech posílají fotografie Prahy a chtějí Van Minha pozvat na návštěvu. Proto mu ve vietnamštině přepisují některá česká slova – třeba prosím, děkuji, nezlobte se, dobrý den. Mají za to, že nejdůležitější v cizí zemi je být zdvořilý. Jestli k nám Van Minh opravdu přijede, možná se s ním setkáte. A pokud ne, určitě uvidíte mnoho jiných vietnamských dětí. Zvykly si u nás, umí docela dobře česky a můžete v nich najít báječné kamarády. Budou vám vyprávět o své zajímavé zemi, ukáží obrázky buvolů a rýžových polí... Ale pak si s vámi budou hrát. Tak jako si hrají všechny děti na světě – s míčem, se stavebnicí, s panenkou. Co záleží na tom, z které jsme země a jakou máme barvu pleti? Hlavně, že je nám spolu dobře!

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pracovní list 1

ROZHODNUTÍ	
JMÉNO HRDINY: shody	rozdíly

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pracovní list 2

Světadíl :	
Světadíl :	
Světadíl :	
Světadíl :	

